Posudek oponenta na bakalářskou práci „**Maltské chrámy. Architektura a vývoj.**“, předloženou Jiřím Pšurným

Autor střízlivě zvolil konvenční téma, vhodné svou kompaktností pro tento typ práce. Náplň takové práce je očekávaná a autor ze základního předpokládaného schématu nevybočil. Na čtyřiceti pěti stranách textu, jež jsou doplněny šestnácti obrazovými tabulemi s celkem dvaapadesáti obrázky, je nám nabídnut katalog chrámů a pohřebišť (u těch je otázkou, proč jsou zahrnuty, nejedná-li se o chrámy, o nichž se autor zavázal pojednat již v názvu práce), doplněný úvodem, závěrem, chronologickým přehledem a obsahově důležitou, avšak nešikovně nazvanou kapitolou 2. - Chrámové období.

Krátce se zastavme u jednotlivých částí. Rozpaky vzbuzuje již úvod. Nečeká nás tu žádné vymezení problému, položení otázek, přehled dosavadního bádání, není tu vypíchnuta důležitá literatura. Čeká nás tu pouze přehled historie Malty od nejstarších dob po dvacáté století pod trefnou hlavičkou „Historie Malty je neuvěřitelně bohatá“, který čpí turistickým průvodcem. Další části hodnotím pro zřejmou nepůvodnost textu převážně z hlediska formálního.

Kapitola nazvaná „Počátek osídlení Malty“ charakterizuje v přiměřeném rozsahu jednotlivé periody neolitického období na Maltě.
Následuje dobře strukturovaná kapitola 2. o jednotlivých aspektech chrámové architektury, která je jediným pokusem o jakousi synthesu v celé práci, trpí ovšem, stejně jako jiné kapitoly, neumělým překladem zdroje, jenž není vesměs citován. Podle neúplné citace na straně 18 se zdá, že se Evans v roce 1971 vyjádřil ke svým vlastním myšlenkám v tom smyslu, že nejsou nesmyslné. I zde převládá popisný text nad snahou o interpretaci (především kapitola 2.3 „Dekorace“ na straně 18-19). Tam, kde se interpretace objeví, postrádá diskuzi, argumenty (viz na několika místech zmiňované „okno vědmy“). Značný interpretační potenciál má téma orientace chrámů (kap. 2.6), je ovšem smutné, že autor práce nesáhl po snadno dostupné literatuře. Zmiňuje například výzkum M. Vassalla; o tom, že je publikován na jeho www stránkách však zřejmě neví (viz Vassalo, Mario: The Planning and Layout of hte Maltese neolithic temples; dostupné na http://www.weathermalta.net/websites/mariovassallo/3/)
Kapitola 3 je sice presentována jako Katalog chrámů, představuje ovšem (zcela opodstatněně, vzhledem k počtu staveb) souvislý text a členění a kategorizaci zcela postrádá. Tato nejrozsáhlejší část je pojata čistě popisně. Smysl zařazení „Katalogu hypogaeí“ se dvěma položkami mi zcela uniká. Tyto komplexy nepředstavují ani chrámy ani architekturu.
V závěru je hlavnímu tématu – chrámové architektuře a jejímu vývoji – věnován jeden nic neříjící odstavec. Po vyjádření vlastního úsudku autora marně pátráme.

Při hodnocení stylu vyjadřování docházím k nemilému zjištění, že ani zdaleka nedosahuje oné průměrné úrovně stránky obsahové. Text je vystavěn z dětsky jednoduchých vět s mnoha neobratnostmi, vynechanými předložkami a překlepy, jichž je tolik, že nemá smysl je zde vypočítávat.

Pokud text vykazuje nějaké nedostatky, daleko je předčí absence odkazů na literaturu. Tak, jak je autor v mlhavém tušení harvardského systému citací používá (AUTOR ROK) jsou téměř nepoužitelné: nutí čtenáře k náhodnému hledání strany či čtení celé publikace. Zářnou výjimkou je správný odkaz na straně 14, pohříchu jediný. U této konkrétní publikace však

zřejmě mohli být citováni autoři jednotlivých jejích částí/kapitol/článků a nikoli (jen) jeden z editorů. Podobně na straně 8 je zmiňován názor Keithův, ovšem citován Evans.

Na zásadní problém narazí čtenář na straně 46. Pod hlavičkou „Seznam použité literatury" se ukrývá výčet pěti (!!!) publikací, z něhož jsou v textu práce převážně citovány střídavě dvě knihy, nota bene výše popsaným nedostatečným způsobem. Vrcholem je ovšem seznam internetových odkazů, které nás zavedou na stránky věnované letní dovolené na Maltě či ke všeobecným informacím.
Pěkně provedené obrazové příloze zcela chybí seznam vyobrazení, jenž bychom oželeli, pokud by u obrázků samých byly nabídnuty širší popisky, především uvedeny jejich zdroje. Vhodná by byla také mapka ostrovů s vyznačenými lokalitami.

S politováním musím konstatovat, že práce předložená v této podobě nedosahuje ve většině ohledů úrovně, jež je požadována při ukončení studia a nepokládám ji za vhodný podklad pro obhajobu. Pokud při obhajobě autor nepřesvědčí o opaku (například předložením použité literatury a doložením, že jeho text není pouhým chabým překladem), považuji za vhodné její přepracování.

Ladislav Stančo
4.9.2008, Praha